

מסורת הש"ס

רש"י

ואלו מותרין פרק שני נדרים

ר"ן י"ז

עין משפט
נר מצוה

כת א מ"י פיה ה' ט
שנועט הלכה י'
סמך לאין דלה טושי"ט י'
ר' רלט ספ"ד י'
בב ב מ"י פ"ג מה' ג
מדיס הלכה ב [6] ג
ו'פ"ג מה' ט' מ"ז ט'
סמך לאין דלה טושי"ט ט'
ס' רכט (ספ"ד א) ספ"ד ג
ויסוף רלט ספ"ד י'
ל' ג מ"י פ"ג מה' ג' מדיס
ה' א ופ"ד מה' ג'
שנועט הלכה ט סמך
לאין דלה טושי"ט ט'
סמך רלט ספ"ד י'
לא ד מ"י פ"ג מה' ג'
מדיס הלכה ג ופ"ג
מהלכות מ"ז הלכה י'
ו'פ"ד הלכה ג סמך ט'
רמז טושי"ט ט' סמך רלט
ספ"ד י'.

תורה אור השלם

1. או נפש כי שבע
- למטא בשפתים לדבר
- או להיטיב לכל אשר
- יכבא והאדם בשבעה
- ונעלם ממנו והוא ידע
- ואתם לאחת מהלכות
- ויקרא ה ד

חוספות

ה' פספסיה סברין
שבוקה ויה' פספסיה
פלאו שבוקה מלל ויל
לומר אם מילל דברו
ומקיים המלוה אל מ"ט
ליו טפול משבעה עש
לגמל המלוה אל לוק
עליו משום שאו דמקנ פ"ג
דשבעות וק' ט"ז י'
נדר בתוך נדר. דמפס
ואיל בתר הכי דלמך ריי
נדר הריני נדר ופסח
נדר דמשמע קום וסיס
שבעות ופ"ל נדרות נמי
איקר נדר דמסי ומדבר
(1) לגדור נדר אל מ"ט
אמלי שכן סמך נדר ופסח
מזה ופ"ל משום דנדרים
נדרים ופ"ל נדרות נמי
נדר ל' ויס אלל לענין
קום נדר זה עליו קום
לא מיל דאין איקר מל
על האיסור וק' נדרות
דקאמר נדרות מל על
נדרות ל' לחיוב פרי
נדר ל' ויס אלל לענין
שיטה שתי נדרות על
זו דבשלתא הם נדרות
שיך למימר כשאר כ"ס
הריני נדר היום הריני נדר
היום שיול להוסף דבר
ע"ז י' ויס משמע ל'
יס מדסיס כפסם ראשונה
שאר הריני נדר היום
דברא למר ל' ויס דיחא
השאל כאלו [למך] ל' ויס
כ' פעמים ואמלו אמ"ל

חד קרא למפטריה מקרבן. היינו קרא להרע או להיטיב דכתיב
גבי קרבן שנועט עטוי: **וחד קרא למפטריה מלאו דשבעות:**
היינו קרא דלא יאכל לאו דכרו(6): **מתנא'** יש נדר בתוך נדר וכו' **אמר**
הריני נדר לא אכל וכו'. **מפרש** נגמ' דלא אכל לאו דוקא דה"ה
נמי אם אמר הריני נדר הריני נדר
דחייב על כל אחת ואחת אלל אידי
דמנא גבי שנועט שלא אוכל מנא נמי
גבי נדר אם אוכל. וחיוב על כל אחת
ואחת דלמרתין לומר דחייב לנהוג
ניירות על כל קבלה וקבלה וכו' אמר
הריני נדר הריני נדר דחייב שתי ניירות
ומונה שלשים יום ומניא קרבן וחד
ומונה שלשים יום ומניא אלל ונפקא
לן בגמרא ממזר להזיר(7). וקרי ליה להאי
גוונא נדר בתוך נדר לפי שהניירות
שניה היא חלה בתוך זמן הראשונה
אלל שאי אפשר לו שימנה אותה עד
שימנה את הראשונה דלא איתא דלא
חיילא בשעת נדרו היאך מחול לאתר
מכן והרי אינו נודר בחיובו זמן ויזון
דלא חיילא השמא לא חיילא נמי בנדר
וימנא אלל ודאי השמא הוא דחיילא
ומש"ה קתני יש נדר בתוך נדר:
שנועט שלא אוכל שנועט שלא אוכל
אינו חייב אלל אחס. כלומר בשנועט
לא משכחתי מרי חייבי לא ללקות שמיס
בזכירה אחת דמכיון שלמך שנועט
שלא אוכל ככר זו הוה ליה מושבע
ועומד ותו לא חיילא עליה שנועט

תלמוד לומר להרע או להיטיב מה הטבה
רשות אף הרעה רשות "יצא נשבע לבטל
את המצוה ולא ביטול שאין הרשות בידו חד
קרא למפטריה מקרבן שנועט וחד למפטריה
מן לאו דשבעות: **מתנא'** ביש נדר בתוך נדר
ואין שנועה בתוך שנועה כיצד אמר הריני
נדר אם אוכל הריני נדר אם אוכל ואכל חייב
על כל אחת ואחת ושנועה שלא אוכל
שנועה שלא אוכל ואכל אינו חייב אלא
אחת: **גב'** אמר רב הונא לא שנו אלא
דאמר הריני נדר היום הריני נדר למחר
דמינו דקא מיתוסף יומא יתירא חיילא
ניירות על ניירות אבל אמר הריני נדר היום
והריני נדר היום אין חלה ניירות על ניירות
ושמואל אמר יאפילו אמר הריני נדר היום
הריני נדר היום חלה ניירות עליה ולרב הונא
אדתנא אין שנועה בתוך שנועה ליתני יש
נדר בתוך נדר ואין נדר בתוך נדר הריני
נדר היום הריני נדר למחר יש נדר בתוך
נדר הריני נדר היום הריני נדר היום

ועומד ותו לא חיילא עליה שנועט
בשכפל
נדרו כ' פעמים דהיינו למנות שמיס מה שאין כן בשנועט: **גב'** כיון דאמר הריני נדר הוה ליה ככר וכו' **אכיל טובא ומסרין מיה מחייב בעל**
אכילה ואכילה אידי דקמני שנועט שלא אוכל סנא נדר אם אוכל ונעלם גבי נדר לא לירך למימר אם אוכל זו הנכס
כתובה במקל נוסחאות. והכי פירושא כיון דלמך הריני נדר וכו' חדא דלית בה דמתי קשיא ליה חדא למה ליה למתליה לניירות בזכירה
דלא מתיין דלמך הריני נדר הריני נדר הוה ליה נדר ומייד למנות שמיס וקשיא ליה מו דליתיה לניירות בזכירה דהריני נדר אם אוכל חדא
זימנא קמי דהא ק"ל בפ' שנועט שמיס בתרא (שנועט כו): דמי שנועט שלא אוכל ככר זה על כל זית וזית שבו נשבע הלך מי שחלה ניירותו באם
אוכל על כל זית וזית שבו חלה ניירותו וכו' דלית ענין דליתיה זיבין כל זית וזית לומר שאם יאכלנו יתחייב עלינו ניירות
אחת חייב על כל אכילה ואכילה. ונראה בעיני דליתיה זיבין כל זית וזית משום דלא עדיפי אכילות הללו להחייב עליהם ניירות
כשתלאו בהן מלתחייב עליהן קרבן ומלקות כשנשבע שלא יאכל ככר זו וכשם שהחייב קרבן ומלקות בעינין תלוק זיבין כל זית וזית אי למלקות
בהרסא אי לקרבן בשתי העלמות ה"ו כשתלה ניירות בהם בעינין שיהו התרלות ממלקות דודאי נהי דלמרתין דמי ששבע שלא יאכל ככר זו על
כל זית וזית נשבע אפי' הכי אם לא התרו בו אלל התרעה אחת אינו לוקה אלל אחת דכלל איסורין שנתורה על כל זית וזית שבהן הוא חייב ואפ"ה
אינו לוקה שמיס אלל בהתרלות תלוקות ולקרבן נמי אינו חייב אלל אחת אלל בשתי העלמות ה"ו כי חלה ניירות בזכירה ככר לירך שיהו התרלות
ממלקות זיבין כל זית וזית שבו דאי לא לא מקריא אלל אכילה אחת ולא מחייב עליה אלל חד ניירות כנ"ל. וראייה למפרשים אחרים בזה מה שלא
נראה בעיני. ומתלא אידי דקמני שנועט שלא אוכל וכו' דאין ה"ו דבהריני נדר הריני נדר קמי ליה וכו' נמי חלה ניירותו באם אוכל ככר
הריני נדר אם אוכל קמי ליה אלל דאידי דליתיה זיבין דלמרתין למתלי לשנועט בזכירה למכפל זה נמי שלא אוכל דאי לא שפיעא שאינו חייב אלל
אחת חלה ליה נמי לניירות בזכירה וכפליה: **דמנו דמוסף יומא יסירא.** כלומר דכשאר הריני נדר למחר יש בשמשעות דבריו שימנה מיום שחרת
וילך ל' יום נמלא שנתחייב מחמת נדר שני יום א' מוסף על שנועט ראשונה וכו' דהאומר הריני נדר יום זה בלבד מונה שלשים
אף זה כיון דנחייב מחמת נדרו שני למנות יום אחד מוסף על ניירות ראשונה על כרחו מונה ל'. ושמואל אמר אפי' הריני נדר היום הריני נדר
היום ניירות חלה על ניירות דמשמע ליה דמניר להיך [במדבר ו] נפקא לן דכתיב האזינו וכו' מונה שתי ניירות: **לרב הונא דאדני אין שנועט בתוך שנועט**
לימני יש נדר בתוך נדר ואין נדר בתוך נדר. וא"ת ולשמואל נמי מי ינחא הא לדידיה נמי הוה ליה לפלוג ולמיתני אין נדר בתוך נדר ומשכחתי לה
באומר קום עלי ככר זה קום עלי ככר זה שאינו חייב אלל אחת דהא במתני' לא תנן יש נדר בתוך נדר אלל למנות שמיס דכרי' וכיון שכן
לשמואל גופיה מלי לפלוגי נדר גופיה. וי"ל דכי מקשי לרב הונא ליתני יש נדר בתוך נדר ואין נדר בתוך נדר לא מקשי לומר אדמפלגי בין נדר לשנועט
לפלוג נדר גופיה כדך כל לפלוג וליתני בדידיה שש"ס דאי הכי מקשינן לשמואל נמי תקשי דכפרישית אלל כי האי גוונא לא מקשינן דלא
קשיא כלל דמנא אומר נדרים מבשנועט קאי ומש"ה בעי למתני חומר דלכא בנדר מבשנועט לענין נדר בתוך נדר הלכך לא שיך
לאקשוי

מוסף רש"י

להרע או להיטיב לרע
לעמו או להטיב לעמו,
סנא אוכל ולא אוכל, וכן
ולא אפי' ויזיר ה' ד.
לא שנו. שניות מל
על ניירות אלא דאמר
הריני נדר היום. ששאל
ניירותו שלשים והדר אמר
הריני נדר למחר. יעל
כל פסע טלה לירך לפרס
ממנו. על שאל על ממך
דוקא הוא דאמר. שחי
ככר הוא נדר לששית
יום. אלל על כל פסע
ליום שאמר שלשים הוא
מטיב. ולומר ממך עד
יום שלשים. ומלא מיתין
למחר ניירותו יום אחד,
ומאחר שש ניירות שנים
מקרא לומר שלשים עליו
ניירות שש. וימנו שאמר
ממך שש (ו) ה' הריני
נדר יום אחד משמע שתי
ניירות. ומשנה הכי זה
משום ששני שתי ניירות.
אלל אם אמר הריני נדר
היום. הריני נדר היום.
הריני נדר היום. הייל
ואין מקום לניירות שניה
למול אלל כגמל הראשונה.
אין ניירות מל על מ"ט
ומא"י בשה"ו.

פירוש הראש"י

בה הבהא רבות אמ
הרעה שבות. פ"ג
דשנועט מפרש לה מנא
לן דבשנועט רבות אידי:
ש"י' יש נדר בתוך נדר.
ומפרש דניירות אידי
כגון דאמר הריני נדר
אם אוכל חייב ניירות על
כל דבר ודבר והוה מלי
למתי כגון דאמר הריני
נדר הריני נדר כלל אכילה
אלל אכר דכתיב למתי בני
שנועה אכילה נקטיה נמי
גבי ניירות: אנו ה"ב אלא
אחת. דאין שנועט חלה
על שנועט דאין שנועט
לקיים המלוה דלמלא כללו
יכן: ג' הריני נדר היום.
עליו ניירות שלמה: י' יתני יש נדר בתוך נדר ואין נדר בתוך נדר. כיון דנדרות נוסף משכח לפלוגי: (4) י"א ה"ה
מתנא' מקריא הריני נדר היום הריני נדר היום וכו' שבויע ראבר שנועה היא אוכ' האנים חודי ואבר
שקם אחת' היא אוכ' האנים וקנבין. ולא למרתין מנו חיילא שנועה אענינן חיילא נמי האנינן דניירות נמי אין
איסור מל על איסור להחייב ל' אלל שיהוה זה אחר זה חל לא שיך בשנועה דלא היה חלה שנועה שניה היה מחייב
על אכילה חלטים משנועה רשונה ל' חללך הוילן וכו' ואמר שחול שנועה שניה אלל איב עבר על הראשונה וככר מושבע ועומד
הוא על חלטים משנועה רשונה לא חיילא כלל אפי' על הנכנס: והאמר רבא שבויע היא אוכ' האנים חודי ואבר
שבויע היא אוכ' האנים וקנבין נמי הדייא שבויע אענינן חיילא נמי האנינן. כן כחובה ה"ו בתקלה ספרים
וגי שנועה היא וזית פרי' נדרים אמר שנועה אלל אוכל חלטים וחד ואמר שנועה אלל אוכל חלטים וענינן ואלל
חלטים שנועה היא וזית פרי' נדרים אמר שנועה אלל חלטים וזית פרי' שנועה אלל חלטים וענינן ואלל שנועט
וכפרי דייק מינה טעמא דהפריש קרבן דמתי תלקיה ההפרישה בין אכילה חלטים לאלל ענינן ולא מטרסי יחד לעבור על שנועה שניה היא לא הפריש קרבן מחייב שנים אחת על שנועה ראשונה ואחת על שנועה שניה ומייה גי ראשונה נמי
ימנה כהואו פירקא אמר רבא לחון דלית ליה איסור טולל אמר שנועה אלל אוכל חלטים וענינן מנו דחיילא אענינן חיילא נמי האנינן:

דאפליט אם אמר הריני נדר ל' יום והדר אמר הריני נדר אלל ל' יום דהוי לשמואל מנו כהיום היום מביית י"ל דאפלי
ניירות הואיל וזית ליה קיתפא ל' יום יש לו טפול שאל להוסף שלשים יום משום ולכן שיך שפיר למימר דחיל ניירות
על ניירות משנה זו אחר זו דבפרישית אלל גבי נדר דקום דלית ליה אלל לפי מה שמפרש הדרים נמי אפי' כי אמר ככר
ע' וקום היום אינו אכור אלל אותו היום וכו' הדר אמר וימנא חתמי קום ככר זה היום אין לנו תלת דלא לא לומר
ולחופי למחר כיון דמתייה משמע הלכך לא שיך למימר נדר חל על נדר ולהוסף נדר אחר כמו נדרות דכפרישית
ולחופי חל ונוטה נמי אין לו שיהיה נדר על נדר ולחופי פרישית קאמר דאין איסור חל על איסור ואפילו נדרות אין
איסור חל על איסור: הריני נדר אם אוכ' האנים חודי ואבר. ה"ה דהוי מלי למתי הריני נדר כלל שום מתיא אלל אורחא
דמילתא קאמר שכן דרך לומר מתחת שום דבר כיוולא בזה שמספרין בו לאכלו והוא אינו נודר אם יאכל וימיל
דאבז דכתיב להיטרי חלטה גבי שנועה נקטי' נמי גבי ניירות וכו' פרי' ופלוגי וליתני בדידיה: